

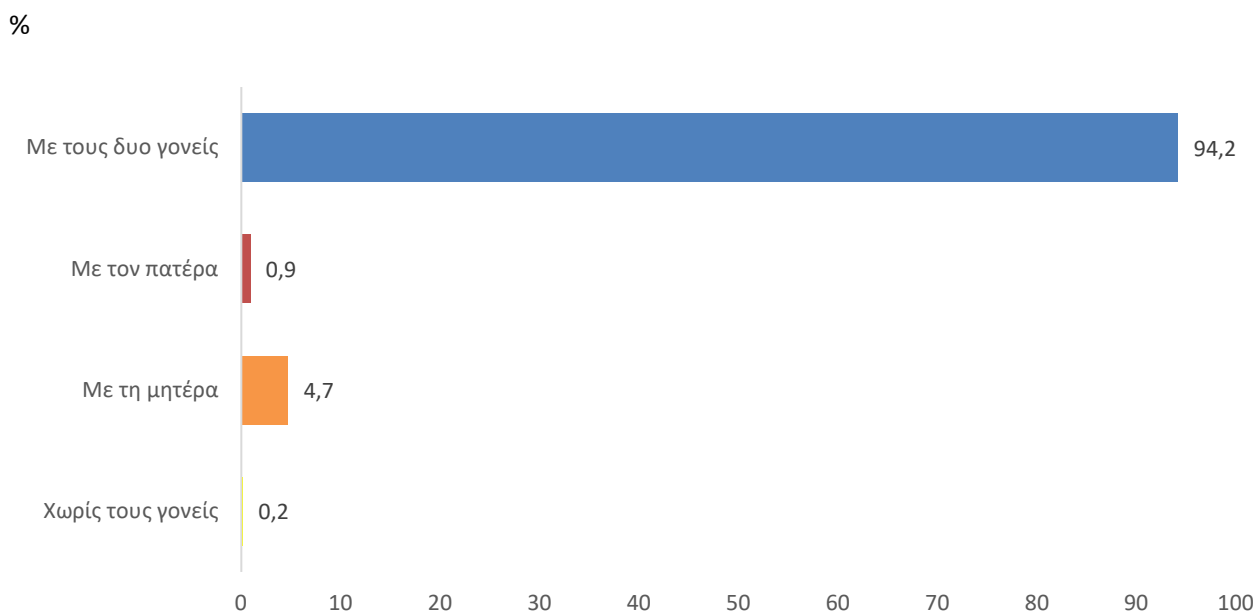
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΧΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΚΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2021

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τους δείκτες των συνθηκών διαβίωσης παιδιών, χωρισμένων και μεικτών οικογενειών, όπως προκύπτουν από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC), έτους 2021, **με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2020**. Επισημαίνεται ότι, για τους σχετικούς δείκτες, έτος αναφοράς είναι το έτος διενέργειας της έρευνας, δηλαδή το 2021.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας το 94,2% των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών ζουν και με τους δύο γονείς τους, το 4,7% μόνο με τη μητέρα τους, το 0,9% μόνο με τον πατέρα τους και το 0,2% χωρίς τους γονείς τους (Γράφημα 1). Η κατάσταση αυτή δεν διαφοροποιείται σημαντικά στον φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό (Πίνακες 1, 2, 3).

Γράφημα 1: Συνθήκες διαβίωσης των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών ανά παρουσία των γονέων στο νοικοκυριό: 2021

Από την παρατήρηση των στοιχείων με βάση την ηλικία, προκύπτει ότι το 98,2% των παιδιών ηλικίας 0-5 ετών ζει και με τους δύο γονείς (Πίνακας 1).

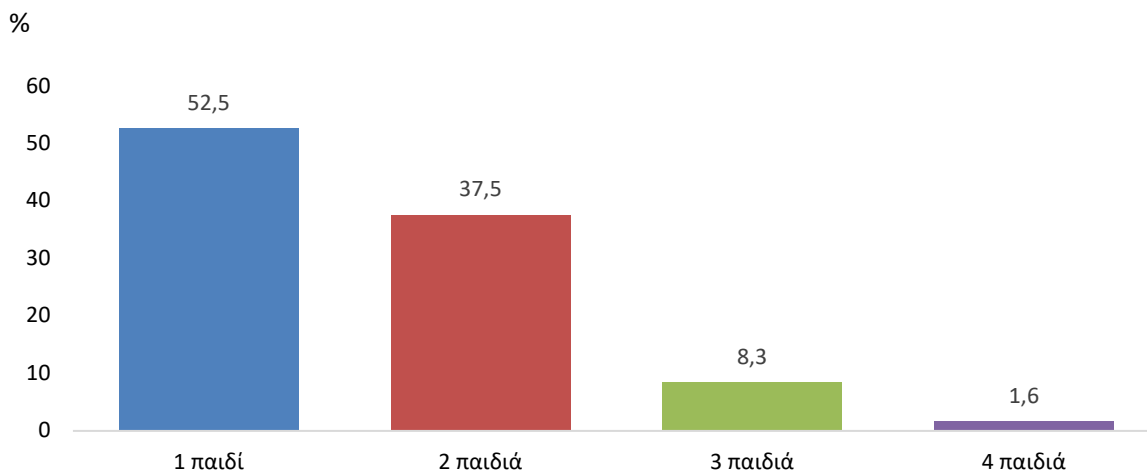
Από τα στοιχεία της έρευνας αναφορικά με τα παιδιά 12-17 ετών που ζουν με τον ένα γονέα, προκύπτει ότι το 7,0% ζει με τη μητέρα και το 1,7% με τον πατέρα (Πίνακας 1).

Το 87,2% των παιδιών διαθέτουν υπνοδωμάτιο, σε αποκλειστική χρήση ή μοιραζόμενο με άλλα αδέρφια. Αντίθετα, το 6,9% δεν διαθέτει υπνοδωμάτιο, λόγω οικονομικών δυσκολιών (Πίνακας 4).

Αναφορικά με την συχνότητα απασχόλησης των γονέων με τα παιδιά τους, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των γονέων περνούν αρκετές ώρες την ημέρα με το παιδί τους. Συγκεκριμένα, το 79,7% αρκετές ώρες την ημέρα και το 18,6% μια φορά την ημέρα (Πίνακας 5).

Από την ανάλυση των στοιχείων των παιδιών που διαμένουν με τον ένα γονέα, προκύπτει ότι το 52,5% των παιδιών αυτών διαμένουν σε νοικοκυριό που έχει ένα παιδί, το 37,5% διαμένουν σε νοικοκυριό που έχει δύο παιδιά, το 8,3 % σε νοικοκυριό που έχει τρία παιδιά, και το 1,6% σε νοικοκυριό που έχει τέσσερα παιδιά (Γράφημα 2, Πίνακας 6).

Γράφημα 2. Αριθμός παιδιών που είναι μέλη του νοικοκυριού και των οποίων ο ένας γονέας διαβιεί σε άλλο νοικοκυριό: 2021

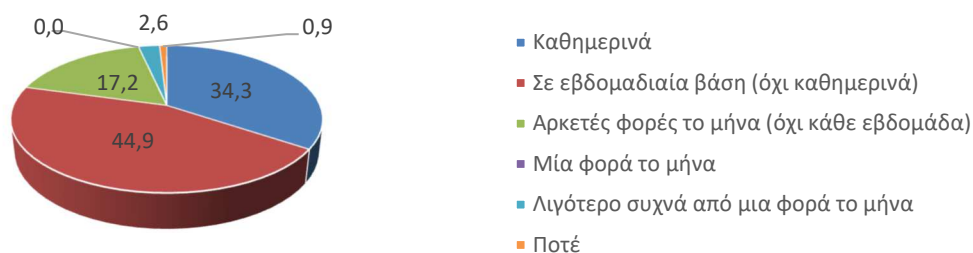

Όσον αφορά στα παιδιά ηλικίας 0-17 ετών, από τα στοιχεία της έρευνας παρατηρείται ότι:

- από τα παιδιά που δεν διαβιούν στο ερευνώμενο νοικοκυριό αλλά ζουν με τον ένα γονέα σε άλλο νοικοκυριό, το 60,1% αυτών διαμένουν σε νοικοκυριό που έχει ένα παιδί και το 39,9% σε νοικοκυριό με δύο παιδιά (Πίνακας 7).
- από τα παιδιά που διαβιούν με τον ένα γονέα στο ερευνώμενο νοικοκυριό, το 60,2% διανυκτερεύουν σε αυτό, κατά τη διάρκεια ενός τυπικού μήνα, όλες τις ημέρες του μήνα, ενώ το 4,7% αυτών των παιδιών λιγότερες από δέκα ημέρες το μήνα (Πίνακας 8).

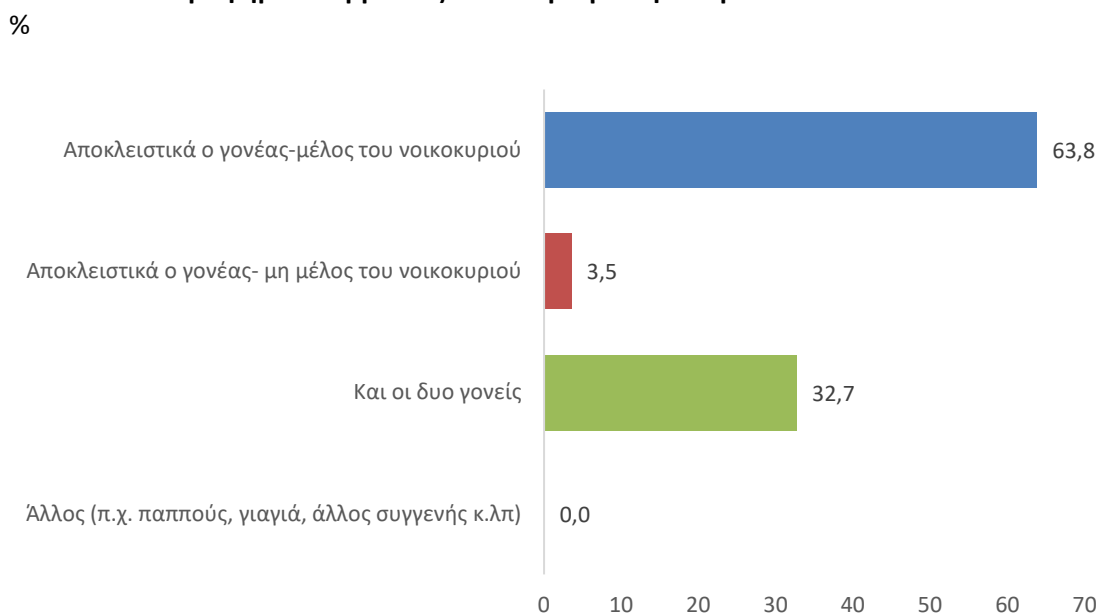
Το 34,3% των γονέων που έχουν παιδί, το οποίο διαβιεί σε άλλο νοικοκυριό, επικοινωνούν καθημερινά με το παιδί τους μέσω τηλεφώνου, κοινωνικών δικτύων και άλλων μέσων μη φυσικής παρουσίας, ενώ το 0,9% ποτέ (Γράφημα 3, Πίνακας 10).

Γράφημα 3. Συχνότητα επικοινωνίας τους τελευταίους 12 μήνες με το παιδί - μη μέλος του νοικοκυριού μέσω τηλεφώνου, κοινωνικών δικτύων και άλλων μέσων μη φυσικής παρουσίας: 2021
%

Το 63,8% των παιδιών, χωρισμένων και μεικτών οικογενειών, έχουν αρμόδιο για την επιμέλεια γονέα που είναι μέλος του νοικοκυριού, το 32,7% και τους δύο γονείς (συνεπιμέλεια), ενώ το 3,5% γονέα μη μέλος του νοικοκυριού (Γράφημα 4, Πίνακας 11).

Γράφημα 4. Αρμόδιος κατά νόμο για την επιμέλεια του παιδιού: 2021

Το 94,3% των γονέων (μελών του νοικοκυριού) που έχουν παιδιά τα οποία ζουν στο ίδιο νοικοκυριό, δηλώνουν ότι δεν υπάρχει κάτι που να τους εμποδίζει να περνούν περισσότερο χρόνο με τα παιδιά τους. Αντίθετα, οι γονείς (μέλη του νοικοκυριού) που έχουν παιδιά τα οποία ζουν και αυτά στο νοικοκυριό, και οι οποίοι δεν περνούν περισσότερο χρόνο με τα παιδιά τους, δηλώνουν ως κυριότερο λόγο την εργασία (5,5%) (Πίνακας 13).

Όσον αφορά στους γονείς (μέλη του νοικοκυριού) που έχουν παιδιά που δεν διαβιούν στο ερευνώμενο νοικοκυριό, το 40,2% των γονέων δηλώνουν ως κυριότερο λόγο που δεν περνάνε χρόνο με τα παιδιά τους την εργασία και το 34,1% την απόσταση, ενώ μόλις το 14,2% δηλώνει ότι τίποτα δεν τους εμποδίζει να περνούν περισσότερο χρόνο με τα παιδιά τους (Πίνακας 15).

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. Συνθήκες διαβίωσης των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών ανά παρουσία των γονέων στο νοικοκυριό και ηλικία των παιδιών : 2021

%

<i>Ηλικία παιδιών</i>	<i>Παρουσία γονέων</i>			
	<i>Με τους δυο γονείς</i>	<i>Με τον πατέρα</i>	<i>Με τη μητέρα</i>	<i>Άλλη περίπτωση</i>
0-5 ετών	98,2	0,1	1,7	0,0
6-11 ετών	94,4	0,8	4,7	0,1
12-17 ετών	90,9	1,7	7,0	0,5
0-17 ετών	94,2	0,9	4,7	0,2

Πίνακας 2. Συνθήκες διαβίωσης των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών ανά παρουσία των γονέων στο νοικοκυριό, ηλικία των παιδιών, φτωχός πληθυσμός : 2021

%

<i>Ηλικία παιδιών</i>	<i>Παρουσία γονέων</i>			
	<i>Με τους δυο γονείς</i>	<i>Με τον πατέρα</i>	<i>Με τη μητέρα</i>	<i>Άλλη περίπτωση</i>
0-5 ετών	96,6	0,0	3,4	0,0
6-11 ετών	93,1	0,2	6,5	0,3
12-17 ετών	89,8	1,3	7,8	1,1
0-17 ετών	92,5	0,6	6,3	0,6

Πίνακας 3. Συνθήκες διαβίωσης των παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών ανά παρουσία των γονέων στο νοικοκυριό, ηλικία των παιδιών, μη φτωχός πληθυσμός : 2021

%

<i>Ηλικία παιδιών</i>	<i>Παρουσία γονέων</i>			
	<i>Με τους δυο γονείς</i>	<i>Με τον πατέρα</i>	<i>Με τη μητέρα</i>	<i>Άλλη περίπτωση</i>
0-5 ετών	98,7	0,1	1,3	0,0
6-11 ετών	94,8	1,0	4,2	0,0
12-17 ετών	91,3	1,8	6,7	0,2
0-17 ετών	94,7	1,0	4,2	0,1

Πίνακας 4. Υπνοδωμάτιο (σε αποκλειστική χρήση ή μοιραζόμενο με άλλα αδέρφια): 2021

Διαθέτει υπνοδωμάτιο	%
Ναι	87,2
Όχι, λόγω οικονομικών δυσκολιών	6,9
Όχι, για άλλους λόγους	5,8

Πίνακας 5. Χρόνος (συχνότητα) που αφιερώνει ο γονέας στο παιδί (γευματίζοντας, παίζοντας, κάνοντας μαζί δουλειές του σπιτιού, βόλτα, συζήτηση): 2021

Συχνότητα	%
Αρκετές ώρες την ημέρα	79,7
Μια φορά την ημέρα	18,6
Σε εβδομαδιαία βάση (όχι καθημερινά)	1,2
Αρκετές φορές το μήνα (όχι κάθε εβδομάδα)	0,3
Μια φορά το μήνα	0,0
Λιγότερο από μια φορά το μήνα	0,2
Ποτέ	0,0

Πίνακας 6. Αριθμός παιδιών που είναι μέλη του νοικοκυριού και των οποίων ο ένας γονέας διαβεί σε άλλο νοικοκυριό: 2021

Αριθμός παιδιών	%
1 παιδί	52,5
2 παιδιά	37,5
3 παιδιά	8,3
4 παιδιά	1,6

Πίνακας 7. Αριθμός παιδιών που δεν είναι μέλη του νοικοκυριού και των οποίων ο ένας γονέας διαβεί στο ερευνώμενο νοικοκυριό: 2021

Αριθμός παιδιών	%
1 παιδί	60,1
2 παιδιά	39,9

Πίνακας 8. Αριθμός διανυκτερεύσεων του παιδιού στο νοικοκυριό, κατά τη διάρκεια ενός συνήθους τυπικού μήνα : 2021

<i>Αριθμός διανυκτερεύσεων</i>	<i>%</i>
Λιγότερες από 10 διανυκτερεύσεις	4,7
10	0,2
12	0,2
15	0,1
20	1,2
22	3,0
24	8,6
25	3,5
26	9,2
27	1,6
28	7,3
29	0,2
30	60,2

Πίνακας 9. Χρόνος, σε λεπτά, που χρειάζεται ο γονέας συνήθως, για να μεταβεί από το σπίτι του στο σπίτι που ζει το παιδί του μη μέλος του νοικοκυριού: 2021

<i>Χρόνος σε λεπτά της ώρας</i>	<i>%</i>
Λιγότερα από 10 λεπτά	13,4
10 -20 λεπτά	13,0
21-50 λεπτά	29,9
51-100 λεπτά	29,6
Περισσότερα από 100 λεπτά	14,1

Πίνακας 10. Συχνότητα επικοινωνίας τους τελευταίους 12 μήνες, με το παιδί που δεν είναι μέλος του νοικοκυριού μέσω τηλεφώνου, κοινωνικών δικτύων και άλλων μέσων μη φυσικής παρουσίας: 2021

<i>Συχνότητα επικοινωνίας</i>	<i>%</i>
Καθημερινά	34,3
Σε εβδομαδιαία βάση (όχι καθημερινά)	44,9
Αρκετές φορές το μήνα (όχι κάθε εβδομάδα)	17,2
Μία φορά το μήνα	0,0
Λιγότερο συχνά από μια φορά το μήνα	2,6
Ποτέ	0,9

Πίνακας 11. Αρμόδιος κατά νόμο για την επιμέλεια του παιδιού: 2021

<i>Αρμόδιος κατά νόμο για την επιμέλεια του παιδιού</i>	<i>%</i>
Αποκλειστικά ο γονέας – μέλος του νοικοκυριού	63,8
Αποκλειστικά ο γονέας – μη μέλος του νοικοκυριού	3,5
Και οι δυο γονείς	32,7
Άλλος (π.χ. παππούς, γιαγιά, άλλος συγγενής κ.λπ.)	0,0

Πίνακας 12. Μέλη του νοικοκυριού που έχουν παιδιά τα οποία ζουν και αυτά στο νοικοκυριό (μέλη νοικοκυριού): 2021

<i>Μέλη του νοικοκυριού με παιδιά που ζουν στο νοικοκυριό</i>	%
Ναι	22,8
Όχι	77,8

Πίνακας 13. Κυριότερος λόγος που το μέλος του νοικοκυριού δεν περνάει χρόνο με τα παιδιά του που είναι μέλη του νοικοκυριού: 2021

<i>Κύριος λόγος</i>	%
Εργασία (αμειβόμενη ή μη)	5,5
Σπουδές	-
Χωρισμένος γονέας	0,0
Λόγοι υγείας	0,0
Απόσταση	-
Δεν επιθυμούν τα παιδιά, έχουν άλλες προτεραιότητες	0,2
Άλλος λόγος	-
Τίποτα δεν με εμποδίζει να περνάω χρόνο με τα παιδιά μου	94,3

Πίνακας 14. Μέλη του νοικοκυριού που έχουν παιδιά που δεν ζουν στο νοικοκυριό (δεν είναι μέλη του νοικοκυριού): 2021

<i>Μέλη του νοικοκυριού με παιδιά που δεν ζουν στο νοικοκυριό</i>	%
Ναι	0,5
Όχι	99,5

Πίνακας 15. Κυριότερος λόγος που το μέλος του νοικοκυριού δεν περνάει χρόνο με τα παιδιά του που δεν είναι μέλη του νοικοκυριού: 2021

<i>Κύριος λόγος</i>	%
Εργασία (αμειβόμενη ή μη)	40,2
Σπουδές	-
Χωρισμένος γονέας	9,0
Λόγοι υγείας	0,5
Απόσταση	34,1
Δεν επιθυμούν τα παιδιά, έχουν άλλες προτεραιότητες	0,6
Άλλος λόγος	1,5
Τίποτα δεν με εμποδίζει να περνάω χρόνο με τα παιδιά μου	14,2

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (European Union - Statistics on Income and Living Conditions - EU-SILC)	<p>Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) αποτελεί μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντικατέστησε, από το έτος 2003, το ευρωπαϊκό panel νοικοκυριών (European Community Household Panel, ECHP), προκειμένου να επιτευχθεί η ποιοτική βελτίωση των στατιστικών δεδομένων που αφορούν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό.</p> <p>Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας κοινές μεταβλητές και ορισμούς.</p>
Νομικό πλαίσιο	<p>Η έρευνα διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου (ΕΕ) 2019/1700 για τις κοινωνικές στατιστικές και διενεργήθηκε με απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.</p>
Περίοδος αναφοράς του εισοδήματος	<p>Η περίοδος αναφοράς του εισοδήματος είναι το προηγούμενο της έρευνας ημερολογιακό έτος.</p>
Κάλυψη	<p>Η έρευνα καλύπτει όλα τα ιδιωτικά νοικοκυριά της Χώρας με τα μέλη τους, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους.</p> <p>Εξαιρούνται από την έρευνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι συλλογικές κατοικίες, όπως ξενοδοχεία, πανσιόν, νοσοκομεία, γηροκομεία, στρατόπεδα, αναμορφωτήρια κ.λπ. Συλλογικές κατοικίες θεωρούνται και τα νοικοκυριά που παρέχουν στέγη με διατροφή σε άνω των πέντε τροφίμους. • Τα νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.
Μεθοδολογία	<p>Η έρευνα είναι δειγματοληπτική με σχεδιασμό με μερικώς επικαλυπτόμενο δείγμα (rotational integrated design), που επιλέχτηκε ως ο πλέον κατάλληλος για ενιαία συγχρονική και διαχρονική έρευνα. Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα μέλη τους.</p> <p>Η διαχρονική δομή του δείγματος διακρίνεται σε τέσσερα εναλλασσόμενα υποδείγματα (panels), καθένα από τα οποία είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και διαρκεί τέσσερα χρόνια. Για κάθε δύο διαδοχικά χρόνια υπάρχει μερική επικάλυψη (75%) των panels. Κάθε χρόνο ένα panel εγκαταλείπει το δείγμα και ένα νέο panel επιλέγεται. Το σχήμα εναλλαγής άρχισε από το πρώτο έτος (2003). Για να υπάρξει πλήρες δείγμα το πρώτο έτος της έρευνας, τα τέσσερα panels άρχισαν ταυτόχρονα. Για τη διαχρονική συνιστώσα του EU-SILC, τα άτομα που επιλέγονται, αρχικά, ερευνώνται για περίοδο τεσσάρων χρόνων, ίση με τη διάρκεια του κάθε panel.</p> <p>Η έρευνα EU-SILC βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από πλαίσιο δειγματοληψίας που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού 2011 και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς.</p> <p>Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο επίπεδα στρωμάτωσης:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Το πρώτο επίπεδο είναι γεωγραφική στρωμάτωση που βασίζεται στη διαίρεση της Χώρας σε Περιφέρειες, οι οποίες αντιστοιχούν στο ευρωπαϊκό επίπεδο διαμέρισης NUTS II, ενώ τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης συγκροτούν χωριστά γεωγραφικά στρώματα. ii. Το δεύτερο επίπεδο στρωμάτωσης είναι η ταξινόμηση των οικισμών, μέσα σε κάθε Περιφέρεια, σε τέσσερις κατηγορίες αστικότητας, σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους:<ul style="list-style-type: none"> ▪ >= 30.000 κατοίκους ▪ 5.000 - 29.999 κατοίκους ▪ 1.000 - 4.999 κατοίκους ▪ 0 - 999 κατοίκους

Η στρωμάτωση των δύο μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων έγινε κατά απογραφικές Εποπτείες.

Το δείγμα των ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, ένα τυχαίο δείγμα μονάδων επιφάνειας (κατοικημένων γεωγραφικών περιοχών που περικλείονται από φυσικά ή τεχνητά όρια) επιλέγεται με συστηματική δειγματοληψία από κάθε τελικό στρώμα με πιθανότητα επιλογής της κάθε μονάδας ανάλογη του αριθμού των ιδιωτικών νοικοκυριών που αυτή περιέχει. Στο δεύτερο στάδιο, ένα συστηματικό τυχαίο δείγμα ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται με δεδομένο δειγματοληπτικό κλάσμα, από τον σύγχρονο πληθυσμό των νοικοκυριών (με βάση προμέτρηση που γίνεται στο πεδίο) κάθε επιλεγμένης μονάδας επιφάνειας.

Η έρευνα σχεδιάστηκε αρχικά το 2003 για αξιόπιστα αποτελέσματα σε επίπεδο Χώρας. Ο αρχικός σχεδιασμός τροποποιήθηκε σταδιακά από το έτος 2015 προκειμένου να επιτευχθούν οι βασικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής στρατηγικής «Ευρώπη 2020» καθώς και οι εθνικές ανάγκες. Το έτος 2019, ο τρόπος υπολογισμού του δείγματος βασίστηκε στα αποτελέσματα του έργου «Μελέτη του υφιστάμενου δειγματοληπτικού σχεδιασμού της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) με σκοπό την αύξηση/προσαρμογή του δείγματος σε επίπεδο Περιφέρειας (NUTSII)» για τη βελτίωση των δεικτών και σε επίπεδο Περιφέρειας.

Μέγεθος δείγματος Κατά το έτος 2021 η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 12.617 νοικοκυριών και σε 27.710 μέλη των νοικοκυριών αυτών, εκ των οποίων 24.333 ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο μέσος όρος μελών υπολογίστηκε ανά νοικοκυριό στα 2,2.

Σταθμίσεις Για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών της έρευνας τα στοιχεία κάθε ατόμου και κάθε νοικοκυριού του δείγματος πολλαπλασιάστηκαν με έναν αναγωγικό συντελεστή. Ο αναγωγικός συντελεστής προκύπτει ως το γινόμενο των ακόλουθων τριών παραγόντων (σταθμίσεων):

α) της αντίστροφης πιθανότητας επιλογής του ατόμου, που συμπίπτει με την αντίστροφη πιθανότητα επιλογής του νοικοκυριού,

β) του αντίστροφου του ποσοστού απόκρισης των νοικοκυριών εντός του στρώματος,

γ) ενός διορθωτικού συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται κατά τρόπο ώστε:

i) Η εκτίμηση των ατόμων, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών που θα προκύψει ανά γεωγραφική περιφέρεια να συμπίπτει με τον αντίστοιχο αριθμό που υπολογίστηκε με προβολή για την περίοδο αναφοράς της έρευνας και βασίστηκε στη Φυσική Κίνηση Πληθυσμού (Απογραφή Πληθυσμού 2011 και Γεννήσεις, Θάνατοι, Μετανάστευση).

ii) Η εκτίμηση των νοικοκυριών, κατά τάξη μεγέθους (1, 2, 3, 4+ μέλη) και κατά ιδιοκτησιακό καθεστώς, να συμπίπτει με αυτή του έτους αναφοράς που υπολογίστηκε με προβολή βασισμένη στη διαχρονική τάση της Απογραφής Πληθυσμού των ετών 2001 και 2011.

Μεθοδολογία μέτρησης της φτώχειας Η γραμμή φτώχειας (το κατώφλι της φτώχειας) υπολογίζεται με τη σχετική έννοια (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) και ορίζεται στο 60% του διάμεσου ισοδύναμου συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού, με βάση την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ, διαφοροποιούμενη από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός που στερείται βασικών μέσων επιβίωσης). Για τον υπολογισμό του συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή το εισόδημα που προκύπτει μετά την αφαίρεση των φόρων και των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, που λαμβάνεται από όλα τα μέλη του νοικοκυριού.

Συγκεκριμένα, οι εισοδηματικές συνιστώσες που περιλαμβάνονται στην έρευνα είναι:

- Το εισόδημα από εργασία.
- Το εισόδημα από περιουσία.
- Οι κοινωνικές παροχές και οι συντάξεις.
- Οι χρηματικές μεταβιβάσεις από άλλα νοικοκυριά.
- Το τεκμαρτό εισόδημα από τη χρήση του αυτοκινήτου της επιχείρησης.

Εισοδηματικές συνιστώσες, όπως το τεκμαρτό ενοίκιο από ιδιοκατοίκηση, οι έμμεσες κοινωνικές μεταβιβάσεις, τα εισοδήματα σε είδος και οι τόκοι από δάνεια, είναι δυνατόν να επηρεάσουν σημαντικά τα αποτελέσματα. Τα εισοδήματα αυτά καταγράφονται από το έτος 2007, αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του διαθέσιμου εισοδήματος.

Ισοδύναμο εισόδημα Ως ισοδύναμο διαθέσιμο ατομικό εισόδημα ορίζεται το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού μετά τη διαίρεσή του με το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού. Το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού υπολογίζεται σύμφωνα με την τροποποιημένη κλίμακα του ΟΟΣΑ.

Επισημαίνεται ότι στην κατανομή κατά άτομο θεωρείται, με βάση τον παραπάνω ορισμό, ότι το κάθε μέλος του νοικοκυριού κατέχει το ίδιο εισόδημα που αντιστοιχεί στο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα. Αυτό σημαίνει ότι το κάθε μέλος του νοικοκυριού απολαμβάνει το ίδιο επίπεδο διαβίωσης. Συνεπώς, στην κατά άτομο κατανομή, το εισόδημα που αποδίδεται σε κάθε άτομο δεν αντιπροσωπεύει χρηματική απολαβή, αλλά έναν δείκτη επιπέδου διαβίωσης.

Το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα ενός νοικοκυριού υπολογίζεται ως το άθροισμα των εισοδημάτων των μελών των νοικοκυριών (εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από αυτοαπασχόληση, συντάξεις, επιδόματα ανεργίας, εισόδημα από ακίνητη περιουσία, οικογενειακά επιδόματα, τακτικές χρηματικές μεταβιβάσεις κλπ.), δηλαδή του συνόλου των καθαρών αποδοχών από όλες τις πηγές εισοδήματος μετά την αφαίρεση των τυχόν παροχών προς άλλα νοικοκυριά. Στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθεί και ο φόρος που, ενδεχομένως, επιστράφηκε και αφορούσε στην εκκαθάριση των εισοδημάτων του προηγούμενου έτους.

Κλίμακα ισοδυναμίας Το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού υπολογίζεται με βάση την τροποποιημένη κλίμακα του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με την οποία ορίζεται συντελεστής στάθμισης 1 για τον πρώτο ενήλικα, 0,5 για το δεύτερο ενήλικα και μέλη 14 ετών και άνω και 0,3 για παιδιά 13 ετών και κάτω. Παράδειγμα: Το εισόδημα ενός νοικοκυριού με δύο ενήλικες και δύο παιδιά κάτω των 14 ετών διαιρείται με το συντελεστή ισοδυναμίας $(1+0,5+(2 \times 0,3)=)$ 2,1, ενός νοικοκυριού με δύο ενήλικες με $(1+0,5=)$ 1,5, ενός νοικοκυριού με 2 ενήλικες και 2 παιδιά ηλικίας 14 ετών και άνω με $(1+(3 \times 0,5)=)$ 2,5 κ.λπ.

Κατάσταση πληθυσμού Φτωχός πληθυσμός: Ο πληθυσμός που έχει εισόδημα μικρότερο από ή ίσο με το κατώφλι της φτώχειας.

Μη Φτωχός πληθυσμός: Ο πληθυσμός που έχει εισόδημα μεγαλύτερο από το κατώφλι της φτώχειας.

Πληθυσμός έρευνας Πληθυσμός έρευνας είναι τα νοικοκυριά με παιδιά ηλικίας 0-17 ετών κατά την ημέρα της συνέντευξης.

Μεικτή οικογένεια Η μεικτή οικογένεια αφορά σε ζευγάρι με 2 ή περισσότερα παιδιά, εκ των οποίων τουλάχιστον το ένα είναι φυσικό ή υιοθετημένο παιδί και των δύο μελών του ζευγαριού και τουλάχιστον το ένα είναι θετό παιδί οποιουδήποτε από τους συντρόφους του ζευγαριού.

Χωρισμένη οικογένεια Η χωρισμένη οικογένεια περιλαμβάνει:

- ο παιδιά των οποίων η μητέρα δεν είναι μέλος του νοικοκυριού, ενώ ο πατέρας είναι,
- ο παιδιά των οποίων ο πατέρας δεν είναι μέλος του νοικοκυριού, ενώ η μητέρα είναι,
- ο παιδιά που ζουν με τον έναν από τους δύο γονείς τους, αλλά δεν γνωρίζουν τον δεύτερο.

Παραπομπές Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με την [Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών](#).